

† Дѣла црѣ ми : ѿризмѡ сн : хѡрѣ Джерѡкиништѣн . лѡи-
 бѡвниѣ : н (в)сѣвѣрниѣмѣ гѡ(стемѣ) црѣ ми : да ѿдѣ хѡдѣтъ пѡ
 всен хѡрѣ црѣ ми : с кѣпниѣ какѣѣ (лн)бѡ : нли нѡсѣт : нли
 женѣт нли кѣпниѣ какѣѣ лнбѡ нѡсѣт : н дѡ кѡѣ лнбѡ земѣ нли
 хѡрѣ . дѡндѣт : нли дѡ Бѣдѣнѣ . нли Браниуѡка н Бѣлграда
 дѡндѣт : нли дѡ Трѣнѡва : н пѡ всемѣ Загѡриѣ хѡд(дѣт) нли
 дѡ Праслава нли Карѣвнѣскѣ хѡрѣ приѣѣт : нли Крѣстѣн
 хѡрѣ : нли Борѣнс(тѣ)н : нли в Ѣдрѣ н в Дниѡт(ниѣ) нли
 в Скоѣскѣ хѡрѣ : нли Приѣпскѣ : нли в Дѣволскѣ хѡрѣ .
 нли в зема Арѣанаскѣ : нли в Солѣнѣ : ндѣт : пѡ всѣдѣ :
 да сн кѣпѡѣѣ : н прѡдаѣѣтъ : сѡѡѡѡнѡ : бесѣ всѣѡѡѣ пѣ-
 кѡстн : да не нмѣѣтъ пѡ всѣѣ хѡрѣ црѣ ми н градѡвѣѣ :
 н клнсѣрѣѣ . запрѣтенѣ : н(ѣ) да сн хѡдѣт : н кѣпѣѣтъ : н
 прѡдаѣѣтъ бес пѣѣѣн : ѣ(к)ѡ н сѣвѣрниѣн . н (лѡ)бѡвниѣ
 гѡстѣ црѣ ми : кѡ лн нмѣ спѣкѡстн : ѡ (ш)ѡм лнбѡ : нли на
 клнсѣрѣ : нли на фѡрѡсѣѣ . нли гд(ѣ л)нбѡ прѣѣѣ закѡ : о
 кѣмерѣн тѡ да ѣ вѣстѣ : тѡн ѣ прѡтѣвниѣѣ црѣ ми : н мнѡстн
 не ѣе нмѣтн нѣ велнѣ(ѣ) (н)мѣѣ ѡргѣѣ пѣтнѣ ѡ црѣ ми : †

† АСѢНѢ ѿ : Б(ЛЪГАРѡ)М(Ъ) : Н ГРЪКОМ(Ъ) †

№ 3

Виргинска грамота отъ Константинъ Асѣня

преди 1277 г.

Грамотата е хрисовулъ. Дадена е била отъ Константинъ Асѣня (1258—1277) на манастира Св. Георги на Виргино бърдо, до Скопѣе. Пази се въ Хилендаръ. Писана е на листъ бомбицина, 93 × 33 см., залепенъ на платно. Много е пострадала; липсва началото и отдѣлни думи и букви. Писмото е бързописъ. Предъ царския подписъ, който е съ едъръ уставъ, писанъ съ киноваръ, се намира ржка държеща скиптеръ. Златниятъ печатъ липсва. По оригинала той бѣ издаванъ, съ нѣкои съкращения, отъ Порфирия Успенски (Второе путешествіе по святой горѣ Аѡнскоѣ, 169—171), сетне изцѣло отъ Качановски (Вѣстникъ Славянства, III, 108—118) и най-сетне отъ Г. А. Илински въ поменатия му трудъ. Българскиятъ историкъ Г. Баласчевъ, като смѣта, че Константинъ Асѣнъ не ще е владѣлъ Македония и като има предъ видъ нѣкои сърбизми въ грамотата, обяви последната за неавтентична,